

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA
SREDIŠNJI URED

513-07-21-01 410-01/23-01/1280 2

KLASA: 410-01/23-01/1280
URBROJ: 513-07-21-01/23-2

Zagreb, 14. kolovoza 2023.

MINISTARSTVO FINANCIJA
Sektor za financijska tržišta
i financijsku pismenost

Predmet: Porezni tretman učeničkih zadruga
- odgovor, daje se

Temeljem vaše elektroničke pošte od 31. srpnja 2023. kojom se traži tumačenje poreznog tretmana učeničkih zadruga odgovaramo u nastavku.

Naime, Zakon o porezu na dobit („Narodne novine“ br. 177/04., 90/05., 57/06., 146/08., 80/10., 22/12., 148/13., 143/14., 50/16., 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20. i 114/22.) propisuje u članku 2. stavku 6., između ostaloga da državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave te ustanove jedinica lokalne samouprave nisu temeljno obveznici poreza na dobit. Navedene ustanove su osnovane s ciljem općekorisnog djelovanja između ostaloga i u području školstva, odnosno odgoja i obrazovanja i brige za djecu. Međutim, člankom 2. stavkom 7. istoga Zakona propisana je mogućnost oporezivanja i tih pravnih osoba ako bi neoporezivanje istih dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu pri čemu je potrebno utvrditi obavlja li se ta djelatnost samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti ili drugih gospodarstveno procjenjivih koristi.

U konkretnom slučaju ako učenička zadruga putem škole stavlja svoje, vlastite proizvode na tržište, odnosno kako je navedeno u upitu, prigodno za vrijeme određenih blagdana ili svečanosti u školama izlažu i prodaju svoje radove smatramo da to ne bi dovelo do utvrđivanja obveze poreza na dobit. Naime, u tom slučaju prodaju se vlastiti proizvodi učeničkih zadruga koji su nastali u procesu pružanja odgojno obrazovne usluge određene ustanove pri čemu nije cilj ostvarivanje profita, već odgoj i obrazovanje djece pa i u pogledu financijske pismenosti. Osim navedenog u obzir se uzima i činjenica da se radi o ograničenom broju proizvoda, što znači da se ne bi narušili uvjeti na tržištu, odnosno ostvarivanje neoporezivih prihoda od proizvoda učeničke zadruge ne bi dovelo školu u povoljniji položaj u odnosu na poduzetnike, porezne obveznike koji obavljaju istu ili sličnu djelatnost.

Također, prema odredbama članka 39. stavka 1. točke i) Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ br. 73/13., 148/13., 143/14., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20., 39/22., 113/22., 33/23; Rješenje USRH 99/13., 153/13. u daljnjem tekstu: Zakon o PDV-u) i članka 58. stavka 1. Pravilnika o

porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ br. 79/13., 85/13-ispravak, 160/13., 35/14., 157/14., 130/15., 1/17., 41/17., 128/17., 1/19., 1/20., 1/21., 73/21., 41/22., 133/22. i 43/23.), plaćanja PDV-a oslobođeno je obrazovanje djece i mladeži, predškolsko, školsko ili sveučilišno obrazovanje, stručno osposobljavanje i prekvalifikacija, uključujući s time usko povezane usluge i dobra, koje obavljaju tijela s javnim ovlastima ili druge osobe, koje imaju slične ciljeve u skladu s posebnim propisima koji uređuju obavljanje djelatnosti obrazovanja. Navedeno oslobođenje odnosi se na obrazovanje u vezi s nastavnim programima koje donose odnosno odobre nadležna ministarstva i druga tijela s javnim ovlastima.

Dakle, vezano uz oporezivanje PDV-om napominjemo da se prodaja proizvoda učeničke zadruge može smatrati isporukom dobara koja je usko vezana uz usluge obrazovanja i koja je oslobođena plaćanja PDV-a pod uvjetom da se ti proizvodi izrađuju u okviru obrazovnog procesa temeljem nastavnog programa koji je donijelo odnosno odobrilo nadležno ministarstvo. Međutim, ističemo ukoliko navedeni uvjeti nisu ispunjeni, prodaja proizvoda učeničke zadruge smatra se isporukom koja podliježe oporezivanju. U tom slučaju, prema članku 90. stavku 1. Zakona o PDV-u škola koja je osnivač učeničke zadruge smatra se malim poreznim obveznikom ako vrijednost isporuka dobara ili obavljenih usluga u prethodnoj ili tekućoj godini nije bila veća od 39.816,84 eura te je za obavljene isporuke oslobođena plaćanja PDV-a, nema pravo iskazivati PDV na izdanim računima i nema pravo na odbitak pretporeza.

Nadalje, prema Zakonu o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, br. 133/12., 115/16., 106/18., 121/19. i 138/20., dalje u tekstu: ZFPG) obveznikom fiskalizacije smatra se fizička osoba obveznik poreza na dohodak po osnovi samostalne djelatnosti prema odredbama zakona kojim se određuje porez na dohodak te pravna i fizička osoba koja se smatra obveznikom poreza na dobit prema zakonu kojim se uređuje porez na dobit. Samo oni obveznici fiskalizacije koji naplaćuju račune sredstvima koja se smatraju gotovinom provode fiskalizaciju izdavanja računa sukladno odredbama ZFPG-a. Ako učeničke zadruge nisu obveznici poreza na dobit nisu niti obveznici fiskalizacije te se sukladno navedenom na iste ne primjenjuje ZFPG.

Važno je napomenuti da je obveza izdavanja računa propisana odredbama Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 42/20. i 114/22.), kao i posebnim poreznim propisima.

Slijedom navedenoga, obzirom da učeničke zadruge nemaju pravnu osobnost, već djeluju unutar škola kao slobodna aktivnost te nisu porezni obveznici prema propisima kojima se uređuje pojedina vrsta poreza, iste nisu obvezne izdavati račune.

S poštovanjem,

RAVNATELJ

Božidar Kutleša, dipl. iur.